

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ "ΤΥΠΟΣ",
ΚΜΩΝ . ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνονται:

« ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ »

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Γιά τὸ Ἐσωτερικὸ δρ. 20 τὸ χρόνον.
» 10 τὸ ἕξμηνον.
» 5 τὸ τρίμηνον.
Γιά τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. 25 τὸ χρόνον.
» 15 τὸ ἕξμηνον.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο ΠΟΙΟΣ δὲν ἔχει κανένα ἀνώτερο ἰδανικὸ παρὰ πῶς νὰ ζήσει κάτω ἀπὸ ἓνα μοναρχικὸ βούνευρο, αὐτὸς δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ νοιώσει τί ζητοῦνε καὶ σὲ τί ἀποβλέπουνε κείνοι πού εἰρωνικὰ θέλει νὰ τοὺς ἀποκαλεῖ «συγχρονισμένους». Οἱ συγχρονισμένοι πού εἶναι οἱ κριώτεροι ἀντιπρόσωποι τῆς σύγχρονης Ἑλληνικῆς διανόησης, δὲ ζητᾶνε νὰ δημιουργήσουνε ζωὴ μὲ τὴν ἀδθαίρετη ἐπιβολὴ τῆς θέλησός τους. Ἀπλοῦστα βλέπουνε τὰ κόματα τῆς ζωῆς πού κολλᾶζονε γύρω τους καὶ ζητᾶνε νὰ βροῦσκονται πάντα πῶς μπορεῖστένωτερον ἐπαφημαζὶ της. Ὁ συγγραφέας τοῦ γραψε τὸ ρομάντο «Στὸ Ἄλμπουργ» ἔζησε σὲ στενὴ ἐπαφὴ γιά πολλὰ χρόνια τῆ σφουγγαράδικη ζωῆ πού προσπάθησε νὰ περιγράψει στὸ ἔργο του. Κ' ἔπειτα εἶναι ἡ φοιρητὴ ζωὴ τῶν Ἑλληνικῶν μεταλλείων, ἡ μαύρη ζωὴ τοῦ θεσσαλικοῦ κάμπου πού περιμένει νὰ βροῖ τὸ ζωγράφο της. Δὲ χρειάζεται κανεὶς νὰντιγράψει τὴ Ρούσσην ζωὴ, γιατί φτάνει μόνο μᾶτια νᾶχει καὶ δὲ μπορέσει νὰ ξεχωρίσει κ' ἐδῶ ἀνάμεσα μας τὴ ζωὴ πού δὲ τὸν ἐμπνέψει. Μόνο οἱ οὐδὲν ἔχουνε μᾶτια δὲν μποροῦνε νὰ τὴν ἰδοῦνε τὴ ζωὴ αὐτὴ οὔτε νὰ νοιώσουνε πῶς μὲ τὴ σημερινὴ στενὴ ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων, ἡ ζωὴ οὐσιαστικὰ εἶναι μιά. πῶς οἱ γενικὲς γραμμὲς στὸ βάθος παντοῦ εἶναι οἱ ἴδιες καὶ μόνο στὸ βαθμὸ καὶ στὸ χροῖμα μποροῦνε νὰ διαφέρουνε. Ὑπάρχει κ' ἐδῶ καὶ κληρικὴ ἐκμετάλλευση, καὶ ἐργατικὴ σκλαβειὰ καὶ λείψανα τῆς φεουδαρχικῆς τάξης πού ζητᾶνε βέβαια τὴν καθαρεύουσα γιατί μ' αὐτὴ μπορεῖ νὰ χυφύουνε τὴν πνευματικὴ τους γύμνια. Ὅπως κ' ἂν εἶναι οἱ «συγχρονισμένοι» βροῦσκονται σὲ πῶς στενότερη ἐπαφὴ μὲ τὴ ζωὴ πού ζητᾶνε νὰ ζωγραφίσουνε ἀπὸ κείνους πού δοκιμάζονε νὰ γράψουνε Βυζαντινὲς τραγωδίες διζῶν καὶ βροῦσκονται σὲ καμιά ἐπαφὴ μὲ τὴ Βυζαντινὴ ζωὴ. δαίγγονται μόνο ἔτσι τὴν προτίμησή τους, ἀλέγαντι στὴ σύγχρονη πραγματικότητα πού οὔτε τοὺς τραβάει οὔτε θέλουνε νὰ τὴν ἔξουνε. Μὰ γι' αὐτὸ κ' ἀπομεινᾶνε ἕξνοι πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ πού ἀγνοήσανε τοὺς παλμούς της κ' ἡ ὑπαρξὴ τους κατατρίβεται μέσα σ' ἓνα στενόνυχτο καὶ μοχθηρὸ περιβάλλον

τόσο πού γιὰ νὰ χτυπήσουνε τὰ ἔργα τῆς ζωῆς δὲν ντρέπονται νὰ παρουσιάσουνται ὄψιμοι ἀπολλογητῆς τῶν ἔργων τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ρουτίνας πού ἐμεῖς χτυπήσαμε ἄλλοτε. Ἄν ὁ «συγχρονισμός» δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει μέθοδο φιλολογικῆς κριτικῆς μὰ τὸ βέβαιον εἶναι πῶς ὅσοι τοὺς εἶναι ἀδύνατον νὰ συγχρονιστοῦνε δὲν μποροῦνε καμιά ζωὴ νὰ νοιώσουνε ἔξω ἀπὸ τὴ στενὴ ζωούλα τοῦ μικροσκοπικοῦ τοῦ ἀτόμου πού τεντώνεται καὶ φρουσζώνει μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ φανεῖ σπουδαιότερο.

ΜΙΑ ἐφημερίδα προῖνὴ διαμαρτυρήθηκε τίς προ- ἄλλες πῶς ἡ ἀστική τάξη εἶναι ἀναδιοργάνωτη καὶ γιὰ τοῦτο μπορεῖ καὶ τὴν ἐκμεταλλεῖται δίχως μεγάλο κόπο ἡ ὁργανωμένη ἐργατικὴ τάξη. Συμφωνάτοι. Ποιὸς οὖτως τὴν ἐμποδίζει καὶ τὴν ἀστική τάξη νὰ ὁργανωθεῖ; Μήπως ἡ «ετερογένεια» τῶν ὁμάδων πού τὴν ἀπαοτίζουν καὶ τὰ διάφορα ἀλληλοσυρροῦμένα οἰκονομικὰ συμφέροντα; Βλέπεται δὲν εἶναι τόσο ἀπλὰ τὰ ζητήματα καὶ δὲ λύνονται τόσο εἰκόλου, ἔγω νόμισα πῶς τᾶλσε ἡ προῖνὴ ἐφημερίδα μὲ τὸ ἄσθερο της.

Σ ΟΡΟ ἡὲς ἔργοντι τὰ γράμματα ἀπὸ δῶ κ' ἀπὸ τίς ἐπιστολὲς γιὰ τὸν Ἄδων Κινάτιον κ' ἄλλοι αὐτὸν συγκαλοῦσαν ἔτι μοναχὰ γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐλευθερίας, μὰ καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχημένη μετάφραση τοῦ Καοθαίου. Ἐξὸν ἀπὸ τὸν ἀδύνατον Φιλήντα, πού στᾶ ὡς ἀπὸ τὸ πῶς τοῦ γραμοῦ, σὰ Λεωνίδης, καὶ βροντοφωνᾶνε... γαλλικὰ τὸ θανασαῖο του: «Σουξὲ ἰαὶν...» ἀπὸ τὸ Θόδωρον τὸ Συναδινὸ πού τὴ ζωγραφίσαν «θαυμά» κ' ἀπὸ ἄλλους πολλοὺς (διαφρονεῖ μὲν ὁ κ. Γο. Ξ. κ' ὁ κ. Φ. Π. τῆς «Πολιτείας»), νὰ τί νῆσταν πού ἡὲς περιγράφει τὸν ἐνδοσιαστικὸν της πῶς αὐτὸν μας ἀπὸ τὴ Σύρα: «Λιαβάζο τὸ Ἄδων Κινάτι, Ὑπέρονη μετάφραση! Ζωντανότατη! Σὰν εἰμίονε μισοὴ τὸν εἶγα διαβάσει: σὴ μετάφραση Σκαλίτου καὶ θιαυῖται πῶς τὸν ἔλεγα σαρλοβιβλίον—τόσο λίγο ἡὲς εἶχε κινήσει τὸ διαφέρο. Σὰν ἄρχισα πῶς ἵστερα νὰ καταλαβῶν τὰ Γαλλικὰ καλὰ, τὸν διαβάσει σὲ γαλλικὴν μετάφραση καὶ μ' ἄρεσε πολὺ, τόσο πολὺ, πού τοῖς τέσσαρες φορὲς πέρασά ὅλο τὸ βιβλίον. Τόσο ἡὲς βλέπω πῶς κ' ἡ γαλλικὴ μετάφραση τίποτε δὲν εἶταν ὑπὸς στὴ ζωντανὴ γλῶσσα, τὴν πλοῦσια τοῦ κ. Καοθαίου. Μ' αὐτὴ τὴν μετάφραση ἀποχτάει κ' ἡ φτωχὴ πατρίδα μας ἓνα ξένο ἔργο, ἔτι στραγγαλισμένον καὶ καταμουντζουρωμένον, ὅπως σινηθίσανε δὲ νὰν τὰ μεταμορφῶνουνε, τὰ περισσότερα ἕξνοι ἀριστογραφήματα, οἱ περιφημοὶ πατριώτες μας...»

Ἔνας ποιητὴς ἢ ἓνας πεζογράφος παίρνει τοὺς ζωντανούς, τοὺς δημοτικὸν ἢ τῶν τῆς γλώσσας πού μιλεῖται στὸν καιρὸ τὸν τοὺς δίνει μὲ τὰ ἔργα τὸν βῆση καὶ γῶμα, κ' εἶται τοὺς οὐζώνει μὲ σὴ τὴν ἡμέρη τῶν ἀνθρώπων. Καταποῦν τίποτι κλισσοκοί.

Ψυχέρης

Ὅτι δὲν εἶναι φουκὸ, ὅτι δὲν εἶναι κανονικὸ, εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ μάθῃ κανεὶς οσοστὶ, ἀφοῦ οσοστὸ δὲν εἶναι.

Ψυχέρης